

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)

ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย	หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา
ภาษาอังกฤษ	Master of Arts Program in Anthropology

ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็มภาษาไทย	หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (มานุษยวิทยา)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ	Master of Arts (Anthropology)
ชื่อย่อภาษาไทย	ศศ.ม. (มานุษยวิทยา)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ	M.A. (Anthropology)

ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ปรัชญา

พัฒนาองค์ความรู้และสร้างบุคลากรให้เกิดความตระหนักในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลายนำสู่การสร้างสรรค์สังคมที่ยั่งยืนบนพื้นฐานของความเข้าใจในความแตกต่างและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์

ความสำคัญ

สาขาวิชามานุษยวิทยาเป็นวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับมนุษย์ เพื่อทำความเข้าใจตนเองและผู้อื่นโดยเน้นการศึกษาวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย เพื่อนำไปสู่การยอมรับในความแตกต่างและเข้าใจสังคมวัฒนธรรมตามบริบทเงื่อนไขเฉพาะพื้นที่ ประการสำคัญยังให้ความสำคัญกับแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานทางมานุษยวิทยาพร้อมแนวทางการประยุกต์องค์ความรู้ในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคม การศึกษาสาขาวิชามานุษยวิทยาจึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ชุมชน และสังคม

วัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีฐานความรู้ในเรื่องแนวคิด ทฤษฎีและระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างทักษะและความสามารถทางการวิจัย
- เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยและพัฒนาจิตใจของบัณฑิตให้เกิดการยอมรับความแตกต่างของกลุ่มสังคมที่ดำรงอยู่ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ทั้งใน

สังคมไทยและในระบบสังคมโลก จนนำไปสู่การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยอมรับในภูมิปัญญาและสิทธิชุมชน
ประเภทต่าง ๆ ที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีศักดิ์ศรี

3. เพื่อสร้างบัณฑิตให้สามารถประยุกต์องค์ความรู้ทางด้านมนุษยวิทยาและจริยธรรมการ
วิจัยในการสร้างงานวิชาการที่ได้มาตรฐานและการทำงานตามองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนการพัฒนา
ประเทศอย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes) PLOs

ลำดับที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตร (PLOs)	Cognitive Domain (Knowledge)						Psychomotor Domain (Skills)	Affective Domain (Attitude)
		R	U	Ap	An	E	C	S	At
แผน 1 แบบวิชาการ แบบ ก 2 และแผน 2 แบบวิชาชีพ									
PLO1	อธิบายและอภิปรายแนวคิด และทฤษฎีทางมนุษยวิทยา		√						
PLO2	สังเคราะห์และวิเคราะห์ แนวคิดและทฤษฎีทาง มนุษยวิทยาเพื่ออธิบาย ปรากฏการณ์ทางสังคม			√					
PLO3	สร้างกระบวนการเรียนรู้ในมิติ สังคมและวัฒนธรรมเพื่อใช้เป็น แนวทางในการส่งเสริมความ เข้มแข็งให้ชุมชน ท้องถิ่น และ ประเทศ				√				
PLO4	แก้ปัญหาที่เกิดจากการ เปลี่ยนแปลงทางสังคม ทาง เทคโนโลยี และความ หลากหลายทางวัฒนธรรม โดยการทำงานร่วมกับผู้อื่น				√			√	√

ลำดับที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตร (PLOs)	Cognitive Domain (Knowledge)						Psychomotor Domain (Skills)	Affective Domain (Attitude)
		R	U	Ap	An	E	C	S	At
PLO5	วิพากษ์ปัญหาด้านระเบียบวิธี วิจัยทางมานุษยวิทยาและเสนอ แนวทางแก้ไข			√				√	
PLO6	ดำเนินการวิจัยเพื่อสร้าง ประเด็นความรู้ใหม่ หรือสร้าง ระเบียบวิธีวิจัยใหม่ หรือต่อ ยอดองค์ความรู้ ทางด้าน มานุษยวิทยาตามจริยธรรมการ วิจัย					√		√	√
PLO7	ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความรับผิดชอบ และไม่ คัดลอกผลงานของผู้อื่น								√

หมายเหตุ : ระบุสัญลักษณ์ ✓ ในช่อง “Cognitive Domain” ระดับต่าง ๆ Affective Domain ครอบคลุมถึงผลลัพธ์
การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ระดับปริญญาโท ด้านจริยธรรม (Ethics)
และหรือ ด้านลักษณะบุคคล (Character) ของข้อ 8

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง
ของหลักสูตร (PLOs)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)						
	PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO5	PLO6	PLO7
1. เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีฐานความรู้ในเรื่องแนวคิด ทฤษฎีและระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างทักษะและความสามารถทางด้าน การวิจัย	√						
2. เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยและพัฒนาจิตใจของ บัณฑิตให้เกิดการยอมรับความแตกต่างของกลุ่ม สังคมที่ดำรงอยู่ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ทั้งใน สังคมไทยและในระบบสังคมโลก จนนำไปสู่การสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยอมรับในภูมิปัญญาและสิทธิ ชุมชนประเภทต่าง ๆ ที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีศักดิ์ศรี		√	√	√	√		
3. เพื่อสร้างบัณฑิตให้สามารถประยุกต์องค์ความรู้ ทางด้านมานุษยวิทยาและจริยธรรมการวิจัยในการ สร้างงานวิชาการที่ได้มาตรฐานและการทำงานตาม องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนการพัฒนา ประเทศอย่างยั่งยืน						√	√

หมายเหตุ : ระบุสัญลักษณ์ ✓ ในช่องที่วัตถุประสงค์สัมพันธ์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) กับรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	1.ด้านความรู้ (Knowledge)	2. ด้านทักษะ (Skills)	3. ด้าน จริยธรรม (Ethics)	4. ด้าน ลักษณะบุคคล (Character)
แผน 1 แบบวิชาการ แบบ ก 2 และแผน 2 แบบวิชาชีพ				
PLO1 อธิบายและอภิปรายแนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา	√			
PLO2 สังเคราะห์และวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยาเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม	√			
PLO3 สร้างกระบวนการเรียนรู้ในมิติสังคมและวัฒนธรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมความเข้มแข็งให้ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ	√			
PLO4 แก้ปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทางเทคโนโลยี และความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยการทำงานร่วมกับผู้อื่น	√	√	√	√
PLO5 วิพากษ์ปัญหาด้านระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยาและเสนอแนวทางแก้ไข	√	√		
PLO6 ดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างประเด็นความรู้ใหม่ หรือสร้างระเบียบวิธีวิจัยใหม่ หรือต่อยอดองค์ความรู้ทางด้านมานุษยวิทยาตามจริยธรรมการวิจัย	√	√	√	√
PLO7 ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ และไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น			√	√

หมายเหตุ : ระบุสัญลักษณ์ ✓ ในช่องที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) สัมพันธ์กับ

รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ระดับปริญญาโท

โดย ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ระดับปริญญาโท
ด้านจริยธรรม (Ethics) และหรือ ด้านลักษณะบุคคล (Character) บรรจุภายใน
Affective Domain ของข้อ 6

ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ระดับปริญญาโท

1. ด้านความรู้ (Knowledge)

1.1 ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่เพื่อการค้นพบ
และสร้างสิ่งใหม่ที่เป็นที่ยอมรับ

2. ด้านทักษะ (Skills)

2.1 ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะการสร้างความรู้ในการปฏิบัติ การคิดริเริ่มสร้างสิ่ง
ใหม่ เพื่อสร้างความรู้ใหม่เชิงวิชาการหรือวิชาชีพ

2.2 ทักษะด้านดิจิทัล

3. ด้านจริยธรรม (Ethics)

3.1 การกระทำที่เป็นไปตามกฎกติกา และเกิดประโยชน์ต่อสังคม

3.2 การหลีกเลี่ยงการกระทำสิ่งผิดกฎกติกาของสังคม และไม่ทำผิดกฎหมาย

4. ด้านลักษณะบุคคล (Character)

4.1 ลักษณะบุคคลทั่วไป

4.2 ลักษณะบุคคลตามวิชาชีพ

จำนวนรวมหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

แผน 1 แบบวิชาการ แบบ ก 2	จำนวนไม่น้อยกว่า	36	หน่วยกิต
วิชาบังคับ	จำนวน	12	หน่วยกิต
วิชาเลือก	จำนวนไม่น้อยกว่า	12	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	(มีค่าเทียบเท่า)	12	หน่วยกิต
แผน 2 แบบวิชาชีพ	จำนวนไม่น้อยกว่า	36	หน่วยกิต
วิชาบังคับ	จำนวน	12	หน่วยกิต
วิชาเลือก	จำนวนไม่น้อยกว่า	18	หน่วยกิต
การค้นคว้าอิสระ	(มีค่าเทียบเท่า)	6	หน่วยกิต
และการสอบประมวลความรู้			

การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

นักศึกษาแผน 2 แบบวิชาชีพจะต้องสอบประมวลความรู้ หลังจากที่ได้เรียนและสอบผ่านครบทุกวิชาในวิชาบังคับและวิชาเลือกตลอดหลักสูตรจำนวน 30 หน่วยกิต

การสอบประมวลความรู้เป็นการสอบข้อเขียนที่วัดความสามารถของนักศึกษาในการสังเคราะห์ความรู้ในทางมานุษยวิทยา และให้ผลการสอบเป็นผ่าน (S) หรือ ไม่ผ่าน (U) ในกรณีที่ไม่ผ่านการสอบในครั้งแรกให้สอบใหม่ได้อีก 1 ครั้ง และสามารถสอบประมวลความรู้ได้ไม่เกิน 2 ครั้ง

รายวิชา

แผน 1 แบบวิชาการ แบบ ก 2 จำนวนไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต ดังนี้

1. วิชาบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต

320 501	แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา (Anthropological Thoughts and Theories)	3(3-0-6)
320 502	ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา (Anthropological Research Methodology)	3(1-4-4)
320 503	การเขียนและนำเสนองานชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic, Writing, and Presentation)	3(3-0-6)
320 504	การจัดการมรดกทางวัฒนธรรมโดยชุมชน (Community-Based Cultural Heritage Management)	3(1-4-4)

2. วิชาเลือกจำนวนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต โดยต้องเลือกจากกลุ่มรายวิชาสังคมและวัฒนธรรม และกลุ่มรายวิชามานุษยวิทยาปฏิบัติการ อย่างน้อยกลุ่มละ 1 รายวิชา ดังนี้

กลุ่มรายวิชาสังคมและวัฒนธรรม

320 511	ความตาย ภาวะใกล้ตาย และความโศกเศร้า (Death, Dying, and Mourning)	3(1-4-4)
320 512	ตัวตน อัตลักษณ์และความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (Self, Identity, and Power Relation)	3(3-0-6)
320 513	พหุวัฒนธรรมกับชาติพันธุ์ (Multiculturalism and Ethnicity)	3(1-4-4)
-320 514	เพศวิถีและร่างกาย (Sexuality and Bodies)	3(3-0-6)

320 515	มานุษยวิทยาว่าด้วยสังคมแห่งอนาคต (Anthropology of Future Societies)	3(3-0-6)
320 516	มานุษยวิทยาโลกาภิวัตน์และข้ามพรมแดน (Anthropology of Globalisation and Transboundary Phenomena)	3(3-0-6)
320 517	สังคมและวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Societies and Cultures of Southeast Asia)	3(3-0-6)
320 518	ศาสนา ความเชื่อและพิธีกรรม (Religion, Belief, and Ritual)	3(3-0-6)
320 519	ประเด็นร่วมสมัยในวิชามานุษยวิทยา (Current Issues in Anthropology)	3(3-0-6)

กลุ่มรายวิชามานุษยวิทยาปฏิบัติการ

320 521	การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-Based Tourism)	3(1-4-4)
320 522	ภาพถ่าย ภาพยนตร์ และมานุษยวิทยาทัศน์ (Photography, Film, and Visual Anthropology)	3(3-0-6)
320 523	มานุษยวิทยาปฏิบัติการ (Practicing Anthropology)	3(1-4-4)
320 524	มานุษยวิทยาว่าด้วยความขัดแย้ง ความรุนแรง และสันติ (Anthropology of Conflict, Violence, and Peace)	3(3-0-6)
320 525	วิพากษ์การพัฒนา (Critiques of Development)	3(1-4-4)
320 526	วัฒนธรรมและสุขภาพ (Culture and Health)	3(3-0-6)
320 527	มานุษยวิทยาว่าด้วยอารมณ์ และการรับรู้ทางผัสสะ (Anthropology of Emotions and the Senses)	3(3-0-6)
320 621	สัมมนาหัวข้อวิชามานุษยวิทยา (Seminar in Anthropology)	3(3-0-6)

3. วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า) 12 หน่วยกิต

320 641	วิทยานิพนธ์ (Thesis)	(มีค่าเทียบเท่า) 12 หน่วยกิต
---------	-------------------------	------------------------------

แผน 2 แบบวิชาชีพ จำนวนไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต ดังนี้

1. วิชาบังคับ จำนวน 12 หน่วยกิต

320 501	แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา (Anthropological Thoughts and Theories)	3(3-0-6)
320 502	ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา (Anthropological Research Methodology)	3(1-4-4)
320 503	การเขียนและนำเสนองานชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic, Writing, and Presentation)	3(3-0-6)
320 504	การจัดการมรดกทางวัฒนธรรมโดยชุมชน (Community-Based Cultural Heritage Management)	3(1-4-4)

**2. วิชาเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต โดยต้องเลือกจากกลุ่มรายวิชาสังคมและวัฒนธรรม และ
กลุ่มรายวิชามานุษยวิทยาปฏิบัติการ อย่างน้อยกลุ่มละ 1 รายวิชา ดังนี้**

กลุ่มรายวิชาสังคมและวัฒนธรรม

320 511	ความตาย ภาวะใกล้ตาย และความโศกเศร้า (Death, Dying, and Mourning)	3(1-4-4)
320 512	ตัวตน อัตลักษณ์และความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (Self, Identity, and Power Relation)	3(3-0-6)
320 513	พหุวัฒนธรรมกับชาติพันธุ์ (Multiculturalism and Ethnicity)	3(1-4-4)
320 514	เพศวิถีและร่างกาย (Sexuality and Bodies)	3(3-0-6)
320 515	มานุษยวิทยาว่าด้วยสังคมแห่งอนาคต (Anthropology of Future Societies)	3(3-0-6)
320 516	มานุษยวิทยาโลกาภิวัตน์และข้ามพรมแดน (Anthropology of Globalisation and Transboundary Phenomenon)	3(3-0-6)

320 517	สังคมและวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Societies and Cultures of Southeast Asia)	3(3-0-6)
320 518	ศาสนา ความเชื่อและพิธีกรรม (Religion, Belief, and Ritual)	3(3-0-6)
320 519	ประเด็นร่วมสมัยในวิชามานุษยวิทยา (Current Issues in Anthropology)	3(3-0-6)

กลุ่มรายวิชามานุษยวิทยาปฏิบัติการ

320 521	การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-Based Tourism)	3(1-4-4)
320 522	ภาพถ่าย ภาพยนตร์ และมานุษยวิทยาทัศน์ (Photography, Film, and Visual Anthropology)	3(3-0-6)
320 523	มานุษยวิทยาปฏิบัติการ (Practicing Anthropology)	3(1-4-4)
320 524	มานุษยวิทยาว่าด้วยความขัดแย้ง ความรุนแรง และสันติ (Anthropology of Conflict, Violence, and Peace)	3(3-0-6)
320 525	วิพากษ์การพัฒนา (Critiques of Development)	3(1-4-4)
320 526	วัฒนธรรมและสุขภาพ (Culture and Health)	3(3-0-6)
320 527	มานุษยวิทยาว่าด้วยอารมณ์ และการรับรู้ทางผัสสะ (Anthropology of Emotions and the Senses)	3(3-0-6)
320 621	สัมมนาหัวข้อวิชามานุษยวิทยา (Seminar in Anthropology)	3(3-0-6)

3. การค้นคว้าอิสระ (มีค่าเทียบเท่า) 6 หน่วยกิต

320 651	การค้นคว้าอิสระ (Individual Study)	(มีค่าเทียบเท่า) 6 หน่วยกิต
---------	---------------------------------------	-----------------------------

การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2566
(ภาคผนวก ก) และ/หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลัง